Ч. 209. Неділя 29 (16) вересня 1912. Рік XXII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.
РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.
ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.
РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почт.
РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостьвах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Спільні делеґациї. — Голоси праси про експозе ґр. Берхтольда.

Войскова комісия австрийскої делеґациї полагодила буджет маринарки.

Командант маринарки Монтекукколї заявив, що буджет маринарки можна назвати правильним. Підвисшене о 3 і пів міліона корон, яке виказує сей буджет, пояснює ся подорожінем средств живности і поліпшенем харчу для моряків. Командант маринарки зазначив при тій нагоді, що для моряків перший раз в сім році достарчено в малій скількости арґентиньского мяса.

Відтак обговорював подрібно буджет маринарки. Новий дреднавт „Viribus Unitis“ відбув саме пробну їзду, на загальне вдоволене, виказуючи вісім десятих морскої милї більше скорости, ніж було контрактово уложено. Не має значіня се, що корабель при більшім обтяженю занурює ся в воду о 4 центиметри глибше, лучає ся се також у анґлійских і італіяньских кораблів. Другий дреднавт „Tegethoff“ буде в марті 1913 р. спущений на воду, третий в половині листопада, а четвертий будований на Угорщині, має бути спущений на воду в липни будучого року, але додержане сего реченця є сумнівне, бо та сама фірма, що будує сей дреднавт, будує також 6 торпедовців, котрих будова буде припізнена. Командант маринарки заявив дальше, що уважає австро-угорску фльоту конечною для охорони берегів. Від сеї цїли є ми однак дуже далеко. Всї держави навіть найменші старають ся скріпити свої морскі сили. Се повинно бути осторогою для Австро-Угорщини, щоби також ішла сею дорогою.

Дел. Ексиер приняв з подякою виводи команданта маринарки до відомости, обговорював справу купна за границею вугля і нафти до опалювання кораблїв, признаючи слушність командантови маринарки, що в даних условинах спроваджує вуголь і нафту з заграниці.

Дел. Немец навів ряд жалоб в справі поведеня з робітниками корабельного арсеналу в Полі. Жалував ся на будову кораблїв, та критикував політику, яку веде ся в Австриї взглядом південних Славян, що утруднює становище монархії на балканьскім півострові. Вніс резолюцию з візванем правительства, щоби порозуміло ся з иншими правительствами, щоби було заборонено кидати бомби з літаків.

Дел. бар. Ґляйн заявив, що сильна фльота є в головнім інтересї монархії, в інтересї удержаня торговлі.

Дел. Шумаєр жалував ся на побільшене буджету войска і маринарки і заявив ся за спровадженєм арґентиньского мяса.

Дел. Козловский заявив ся за удержанем проґрами будови фльоти, уложеної в 1991 р. Задачею маринарки повинна бути оборона берегів монархії і піддержане сьвітової торговлї. Бесїдник є против спроваджування для маринарки арґентиньского мяса, а за покриванем запотребованя маринарки дорогою своєї продукциї.

Ґр. Лятур поручив ухвалити фльотовий закон з всїма плянами заряду маринарки що до будови кораблїв.

Ґр. Скарбек домагав ся, щоби заряд маринарки увзгляднював при доставах по змозї виключно краєвий промисл і рільництво.

Командант маринарки адмірал Монтекукколї уділював пояснення що до всїх порушених справ підчас розправи і відповів на виводи делеґатів що до консерв, фарб, оліїв і т. д. з Галичини, а знов що до вугля звернув увагу на значну ріжницю в цінах межи вуглем спроваджуваним з заграниці, а вуглем з остравских копалень. Так само має ся річ що до кипячки: спроваджування кипячки з Констанци а купованя краєвої.

Після сего принято буджет маринарки з внесеними резолюциями.

У войсковій комісиї угорскої делеґациї виголосив міністер війни ґен. Авфенберґ exposé. На вступі подякував за ухвалене войскового закона. Дальше зазначив, що від послїдного exposé нїчо не змінило ся в спільній армії під

---

13)

ДАРУНОК ІНДА.

Оповідане Ф. Оберґа.

(Дальше).

Сьвідомість того прийшла так нагло і з такою сташенною силою, що я на хвильку майже зовсїм не міг думати а відтак перше що ніби насунулось менї на гадку ніби лиш далось чувством відчути, то було велике здивоване. Як я мав тут здогадувати ся якоїсь небезпечности? Менї то видавало ся так безглуздим, що менї нараз прийшла знов до голови гадка, котра так довго мене займала а то: що то таки той малий місток, котрий нинї каменем розвалив був тою грозячою небезпечностию. Але то лише на коротеньку хвилинку прийшло менї на гадку а відтак зачав я на все зовсїм ясно і докладно уважати. Я мусів в теперішній хвили всїма змислами і на все звертати увагу.

Ван Сталь підійшов до того „кута стаючого ся“ і підтягнув заслону. Він був задом до мене обернений а коли я тепер одним кроком поступив ся і з боку подивив ся на єго лице, перепудив ся нараз страшенно. В чертах Голяндця настала знов тота страшенна зміна, мязи єго лиця знов так натягнули ся, що аж викривили ся, уста затиснув так, що они стратили всю краску а очи — ах ті страшні очи! — здавало ся, що они таки вилїзуть єму з голови, наставили ся так як той дикий зьвір, що хоче кинути ся на свою добичу — був то вираз якоїсь безмежної ненаситности.

Ван Сталь відтак обернув ся нараз і все як би десь щезло. Єго лице було спокійне, єго голос здержливий і незмінений.

Зі мною за ту хвильку, коли я то на Голяндци спостеріг, стало ся щось дивного. Летом блискавки сполучили ся нараз всї давнійші спостереженя, і то так, як я їх нїколи перед тим не складав в один ряд: погляд Голяндця на образ Нори Марр на єго бюрку, тої перед кількома недїлями, котрий так само нагадував погляд якогось божевільного, події перед прогулькою саньми і якесь дивне виступлене Нори підчас стрічи на гостиници — — і нагло опанувала мене якась невисказана страшна певність, котрої анї тїнь якогось прочутя доси не доторкнула ся мене. Щось мусїло бути межи межи Ван Сталем а Норою, що могло зробити менї Голяндця смертенним ворогом або — може вже й зробило.

— Ходїть сюди, сер Генре — сказав Ван Сталь спокійним майже трохи торжественним голосом. Занавіса „кута стаючого ся“ піднïяла ся. Треба, щоб ви тепер побачили машину до писаня.

Я всунув праву руку до кишенї в штанах, де носив при собі револьвер а відтак приступив близше.

На низькім столичку, перед котрим стояло крісло, стояв якийсь плоский дивний прилад, на котрім лиш з трудом можна було пізнати, що то якась машина до писаня.

Ван Сталь сїв собі на крісло і зачав пояснити. Головною річию в єго поясненю було, що при тій машинї треба уживати всїх десять пальцїв а також і оба запастя. Після того були зладжені клявіші, котрі були очивидно дуже широкі і плоскі. Уложені на кули букви ділали якось дуже дивно і я здивував ся, коли Ван Сталь зачав писати на тій якійсь дивній машинї розложивши пальцї і витягнувши руки та й дійстно показало ся зовсїм добре і виразне письмо.

— Ви зрозуміли — правда? — сказав Ван Сталь і встав. — Хибаж то не єсть щось зовсїм нового а при тім так само поединчого і оріґінального?

Голос єго був так трогаючо урадований, що я мусів сказати єму щось ввічливого.

— Отже спробуйте писати на нїй! — завізвав Ван Сталь мене і підсунув менї крісло.

Я не рушив ся. — Нї — я не зрозумів всего. Як же то треба обходити ся з тою підоймою, на котру треба потискати запастям руки?

Лице Ван Сталя задрожало нетерпеливо. Але її зараз по тім він опанував себе. — Треба з цїлої сили потиснути на него обома запастями рук, підносячи пальцї і долонї до гори — сказав він так спокійно, що то аж впадало

материяльним взглядом. Обговорював войсковий буджет, уложений зовсім в рамах проґрами для армії і маринарки на роки 1911—1915. Переведено як найбільші ощадности і войсковий заряд довів до мінімум більшість видатків, як прим. на фортикацийні зарядженя.

Міністер вияснив подрібно вплив войскової реформи на буджет і широко обговорював справу підофіцирів. Потрібне є збільшенє посад в публичній службі вислуженим підофіцирам, через втягненє в сей обсяг також посад в самоуправних властях, громадских, як також в приватних підприємствах. Потрібне є дальше утворенє фахового корпуса підофіцирів. В цїли уділеня вислуженим підофіцирам средств до житя будуть потрібні фонди. Дотичні переговори вже зачали ся.

Міністер вказав на потребу змодернізованя закона в справі заосмотреня войскових осіб, передовсім вояків і їх родин, в разї нещасливих випадків в службі. Також в тій справі ведуть ся переговори, як не менше в справі зрівнаня емеритур вдів по войскових, померших перед 1 цьвітня 1907 р. з новими емеритурами.

Expose ґр. Берхтольда викликало у членів австрийскої і угорскої делеґациї дуже велике враженє. Обережні слова престольної промови найшли осьвітленє аж в обширнім expose ґр. Берхтольда. Вже давно не чули від дипльомата таких рішучих слів і не виділи образу міжнародної ситуациї в таких чорних барвах. — Декотрі делеґати підозрівали ґр. Берхтольда, що він умисне так песимістично з'образив міжнародну ситуацию, аби настроїти делеґатів прихильно до нових войскових жадань.

Бувший угорский міністер справедливости Ерделї заявив, що тон бесїди ґр. Берхтольда дуже єго задивував і здає ся — так говорив міністер—приладжує ся не одно, що побачимо в найблизшій будуччині в цифрах войскового буджету. Нема однак сумніву, що мусїли бути дуже поважні мотиви, котрі приневолили міністра до змальованя міжнародної ситуациї в таких чорних красках.

Якийсь непідписаний дипльомат доказує в Zeit, що expose міністра заграничних справ розбирає можливість війни, котра не є виключена. Zeit робить закиди ґр. Берхтольдови з приводу послїдного реченя єго expose, в котрім говорить ся про уоруженя. Се викликало недовірє до образу міжнародної ситуациї так песимістично представленої міністром. Коли ситуация справді така поважна, то міністер повинен був заявити, що монархія є уоружена і на всьо приготована, а не говорить, що аж по нових уоруженях монархія може бути спокійна.

„Reichspost“ впевняє, що бесїда ґр. Берхтольда така поважна, що її міг виголосити лиш такий державний муж, котрий є на всьо приготований. „Reichspost“ думає, що міністер війни і комендант маринарки доповнять кінцевий уступ промови ґр. Берхтольда. „Міжнародна ситуация — пише „Reichspost“ — буде мати без сумніву вплив на укріпленє войскових заряджень в інтересї обезпеченя держави, головно на мори“. Дневник згадує про брошуру емеритованого контр адмірала Міртля п. з. „Наша фльота упадає“, в котрій автор вказує на конечність збудованя нової, великої австрийскої фльоти, бо инакше побіда Австриї на випадок війни була би дуже сумнівна. Автор висловлює переконанє, що будова австрийскої фльоти мусить розпочати ся в найкоротшім часї.

„N. fr. Presse“ перечить інтерпретациї промови ґр. Берхтольда в тім напрямі, щоби она мала бути підготовленєм ґрунту до нових войскових кредитів, покликуючи ся на рішенє послїдної ради міністрів, котра відкинула нові войскові кредити. Буджет, предложений делеґациям не має ніяких, нових жадань „N. fr. Presse“ думає, що промова ґр. Берхтольда була спрямована на адресу Ґрея і Сазонова, котрі конферують під пору в Анґлії. Сеї бесїди не можуть не почути в Бальмораль. По сїй промові не можна буде довше обдурювати европейских народів, бо правда відслонена. По сїм expose не можна буде з мировими словами на устах розпалювати війни і сїяти політичної ненависти. Ся промова була ясна для тих всїх, котрі уміють читати між стрічками, а не знають тайн дипльоматичних актів.

Від з'їзду в Ревлю, де ударемнено австрийско-російске порозумінє, Европа не мала анї хвильку спокою. Коли тепер напруженє і небезпека, котра з приводу балканьскої ситуациї грозить цїлій Европі, має бути цїлком усунена, то мусить прийти перше порозумінє між Австриєю і Росиєю. Бесїда ґр. Берхтольда була якби апелем до публичної опінії і здемаскованєм деяких дипльоматів. Ґр. Берхтольд може тому так голосно говорив, бо ті слова мали чути в королївскім замку Бальмораль, віддаленім сотки миль.

Новинки.

Львів, 28 вересня 1912.

— **Іменованя.** Президия краєвої Дирекциї скарбу іменувала в етатї особовім зарядів салїнарних в Галичинї і на Буковинї ад'юнктів гірничах

в очи. — То найпростійший рух на цїлій машинї. На то отсей широкий клявіш. Той рух спричиняє то, що куля з буквами робить пів обороту так, що сторона з великими буквами виходить на верх. — Отже прошу!

Я не рушив ся. — Покажіть менї ще раз!

Ван Сталь сказав щось розгніваний а очи єму аж засьвітили ся з гніву. Але відтак стямив ся, сїв собі спокійно знову і переставляв щось з боку коло машини. Відтак зробив описаний рух. Заким знову встав, пересунув щось знову назад коло машини з боку.

— Що ви саме тепер пересунули? — спитав я.

Ван Сталь рушив на то головою. — Господи! Не можна прецї всї рухи розуміти, доки не випробує ся самому на машинї анї одного! — викричав ся він, як який простачиско, але успокоївшись борзо, додав: Чогож стоїте? Пишіть насамперед малими буквами а відтак натисніть обома запастами з цїлої сили на той широкий клявіш до переставлюваня!

Він хотів конче посадити мене на крісло, але я все ще не рушив ся, ба й ще більше упер ся і випростував ся.

— Кажу вам, пробуйте! — Голос Ван Сталя мав щось пискливого в собі. — Пишіть же! Чому не пишете? — крикнув він охриплим голосом. Очи єму розширили ся і вийшли на верх, а мене взяв страх.

Я нараз подивив ся кріпко і остро Голяндцеви в очи, котрому лице зачинало поволи викривляти ся. Длячогож маю конче писати на тій машинї, пане Ван Сталь?

То вимовив я поволи, слово за словом, але рішучо.

— Маєте писати — не питати! — крикнув він.

Я стояв зовсім холоднокровно і спокійно. — Я тої машини й не доторкну ся, пане Ван Сталь!

Роздалось вите, якесь таке страшне, що здавало ся як би то не людский голос. Мою шию обхопили дві руки і зачали душити а то стало ся так страшенно наглостию і така божевільна сила душила мене за шию, що я через кілька секунд став майже таки без памяти. Відтак підніс я руку з револьвером і стрілив, не прочуваючи, де поцїлив.

Зробив ся скажений крик — я почув, як ті страшенні клїщі, що обняли були мою шию, попустили. Обома руками відтрутив я від себе Голяндця і — — увільнив ся.

Ван Сталь, котрому кров пустилась з лївої руки, перевернув ся; він лежав на земли і нїколи не забуду, як страшний вид він представляв. Піна точила ся єму з рота, обваляні єго уста щось муркотїли, а в очах єго сьвітила ся виразна божевільність. То божевільний, смертельно недужий лежав на земли.

Двома кроками опинив ся я коло вікна і стрілив кілька разів на вітер.

Аж ось вхопило мене щось за коліна. То Голяндець вчіпив ся мене руками і зловив зубами за штани, а коли я схилив ся, щоби увільнити ся від него, він хотів знов зловити мене за шию.

Як раз коли я єго відтрутив, далось почути гримане з надвору в двері.

— Виважити! — крикнув я з цїлої сили.

Божевільний зачав на ново вити і цїлим тілом кинув ся під двері. На мене, видко, вже був забув. З новим вибухом скажености зачав він кидати ся до дверий.

Коли тепер з надворку замок розбили і двері відчинили, Ван Сталь перевернув ся. Заким ще міг встати, ми єго вже звязали.

Я дав увійшовшим кількома словами найважнїйших пояснень і додав, щоби нїхто не важив ся рушати приладів в робітни—а відтак побіг я до своєї комнати.

Коли я увійшов, малий, стоячий годинник на моїм бюрку показував шесту годину, а в менї відозвало ся нараз чувство радости: я жив—я жив!

— — — — — — — — — — —

Може в годину опісля сидів я в комнатї, котру займали Марри. По зворушеню, яке викликало перше повідомленє о тім, що стало ся, слухав я, що розповідала Нора.

Два роки тому назад, коли я задля моїх студий перебувала в Парижи, пізнала я, як знаш Ван Сталя і вже першого дня зміркувала я, що я єму не байдужна. Хоч я непохитно була здержалива, він все таки отверто показував менї свою прихильність. Дійшло було до того, що він майже кождим словом отверто або потайки висказував менї свою любов. Дійшло було до того, що я таки набрала вже була того переконаня, що моя судьба звязана з тим чоловіком і ми заручили ся. Але я просила Ван Сталя, щоби він ще поки що не говорив того мому батькови, котрий тим часом також приїхав був до Парижа, а котрому було би то дуже прикро, як би я не помагала єму в єго роботї.

Але як же борзо пізнала я, що коротка пристрасть так незвичайна для моєї натури видала мене на потала, бо Ван Сталь своєю натурою був для мене зовсім чужий. Я просила єго, щоби він вернув менї дане слово, бо хочу мати повну свободу, щоби помагати мому батькови. Він не хотів тому вірити і підозрівав, що тут входить в гру якийсь инший мужчина. Наконець я присягла ся єму, що лиш сама з себе зриваю заручини і сама глубоко зворушена додала, що я би нїколи не віддала ся, бо хочу лиш на завсїгди посьвятити ся моїй роботї.

Стратити тебе, для твоєї науки, то ще щось, що я би старав ся перетерпіти— відповів він менї. — Але як би я довідав ся колись, що ти віддаєш ся за якогось другого мужчину, то памятай собі, що я зненавиджу би єго як нїщо на сїм сьвітї! А я той, що знаю вже, що робити, коли кого ненавджу! — То були єго послїдні слова і він нїколи мене вже не попустив ся.

(Конець буде).

Кароля Козубского і Фр. Кавецкого комісарями гірничими в IX. кл. ранґи.

— **Про гостину пп. Міністрів в Дрогобичи** доносять: Вчера рано о 8 год. прибули міністри Трнка і Длугош до Стрия, де на двірци дожидали їх староста Чепелевский, радник будівництва Лесняк, управитель реґуляциї Стрия Тихосевич і ин. На двірци в Дрогобичи повитали міністрів: старший комісар повітовий Жукотиньский, комісар повітовий др. Ржуховский, бурмістр Ярош, пос. ґр. Замойский, директор фабрики олїїв мінеральних інж. Пілят, начальник стациї стар. інспектор Ґіттер, начальник уряду гірничого Мокрж з урядниками, радн. будівництва Трачик, староста гірничий з Кракова Гержабек в надрадн. Бохеньским і радн. Вебером, радник суду Пілецкий і ин. З двірця поїхали Міністри окремим поїздом до фабрики мінеральних олїїв. Міністри оглядали відтак через кілька годин величезні забудованя відбензинарні, побудованої 1909 р. коштом 4,600.000 корон, а пущеної в рух в 1910 р. Сего року збудовано парафінарню коштом 3,400.000 корон, а крім того збірник ропи, помпівню і толочню на Моричи за 2,100.000 кор.

— **Вистава рибацка у Львові** буде отворена в палаті штуки 12 жовтня о 10 год. рано. Пресесом комітету есть бар. Адольф Брувіцкий. Виставців зголосило ся дуже богато. Крім живих риб будуть виставлені також всілякі прилади до ловленя риб; також будуть відбувати ся відчити о риболовстві. Вистава буде відбувати ся до 22-го жовтня.

— **Страшна катастрофа в Японії.** Про страшне спустошене, якого наробив тайфун в Японії, доносять тепер з Токіо: Особи, що прибувають з провінциї, оповідають страшні подробиці о спустошеню, яких наробив тайфун. З рибацкого населеня в Сапоро згинуло 400 людий. Три торпедові щезли. Тисячі людий остались без стріхи. В многих місцевостях цїлї улиці завалені румовищем. Сьвятинї, театри, школи, публичні будинки, навіть цїлі ліси щезли з лиця земзї. З Шімоносекі доносять, що там корабель портовий „Мару" розбив ся внаслідок недбалости капітана, котрий длятого відобрав собі житє.

Наука, штука і література.

— **Український співаник.** Зладив Антін Гапяк. Накладом Товариства „Просьвіта". Ціна 80 сот. за брошурований примірник; за оправлений 1 К; за оправлений в цїле полотно з вінєтою 1 К 40 сот. За примірник на краснім папери оправлений в цїле полотно з вінєтою 1 К 60 сот. а за оправлений в цїле полотно з вінєтою і золотими берегами 2 К.

Під повисшим заголовком появив ся співаник, котрого потреба серед нашої співолюбивої суспільности давала ся дуже відчувати, іменно же в такім укладї як отсе зладжений п. Гапяком. Народні пісні, чи то уложені таке самим народом в несьвідомости своєї поетичної творчости, чи вже сьвідомими одиницями, не тами, що опісля перейшли на власність загалу і стали знов, так сказати би, справедшно народними — то душа народу, то чувство горя і радости, веселости і суму, вираз чувства любови і пожертвованя, гніву, завзятости і мести. Народні пісні то зеркало народної душі, тим більше і красше, чим яснійше і виразнійше пробиває ся в них душа народу. А не богато народів має тілько і таких народних пісень як наші. Се давно вже признав сьвіт учених і якраз в тих наших піснях спочиває сила нашої питоменної своєї рідної культури. Нехай ті, що чванять ся висшою культурою, покажуть, чи є в них тілько і таких ріжнородних, так глубоко в душу народа і чоловіка взагалі сягаючих народних пісень як наші.

Отся збірка, яку тут маємо перед собою, може якраз послужити за доказ, що значить народна пісня, бо той хто ві уложив, умів так подобирати і уложити наші народні, загально знані і співані пісні, що в тій збірці пробиває ся справді мов в зеркалї душа нашого народу зі всіма своїми чувствами і пристрастями. Укладчик зібрав 156 пісень і 180 коломийок і поділив їх на шість ґруп а то: I. Патріотичні політичні (19 пісень); II. Січові і Сокільскі (15 пісень); III. Історичні (15 пісень); IV. Станові: а) козацкі (14 пісень), б) чумацкі (15 пісень), в) бурлацкі (6 пісень), г) опришківскі (3 пісні), д) побутові (17 пісень); V. Любовні (62 пісень) і VI. Коломийки.

Та ще одна і то не мала заслуга укладчика в тім, що він сам так висловлює в переднім слові до сеї збірки: „Вкінци старав ся я поминати по змозї пісні з наріканями, скаргами, жалями, пісні невольницкого змісту, будучи сеї думки, що пісня повинна будувати а не пригнобляти". — Так, зовсім справедливо, пісня повинна будувати а не пригнобляти. Але як раз длятого, що нам треба будувати, що ми повинні старати ся, щоби всюди по наших містах і селах заводити співацкі хори, в котрих гуртувала би ся наша співолюбива молодіж, а котрі ставали би в громадї огнищем товариской забави та вливали в найнизші верстви нашої суспільности нового, благородного житя та відводили їх від того простакуватого житя, на яке звели їх алькоголь і коршма. До такої нової будови в тім народї причинить ся безперечно й сей співаник а причинив би ся може ще більше, як би в новім его виданю були ще додані й ноти.

Наконець треба ще додати, що співаник сей украшений гарними ілюстрациями, підобраними також зручно до кождої ґрупи пісень а неменше гарна есть і вінєтка на брошурованих примірниках, представляюча козака співаючого і приґраваючого до місяця, що вирринув поза вербами край плота. Треба лиш бажати, щоби сей співаник розійшов ся як найширші круги нашої суспільности.

К. Ка.

— **„Учитель"** орґан Українського Педаґоґічного Товариства. Редаґує Іван Ющишин. За редакцію відповідає Р. Д. Кульчицкий. Річник XXV. Ч. 1. Львів 20 вересня 1912. Зміст: Від видавництва! — Іван Ющишин: Жан Жак Руссо. — Я. Ф. Зеленькевич: Вільна школа. — Стефан Ковалїв: Методична оцінка шкільного підручника п. з. „Рахунки для шкіл народних ч. IV. 1911". — Володимира Вільшанецка: Будуча жіноча виділова школа. — Критика і бібліоґрафія. — Звіт із загальних зборів Тов-а „Взаїмна Поміч Учительска." — В обороні прав нашої мови. — До Вп. Авторів, накладчиків, видавців і власників драматичних творів. — Оповістка. — Оголошеня.

— „Науковий Додаток" до „Учителя" містить в собі: Іван Франко: Смерть Олега і староісляндска заґа про фатального коня. — Ф. Унжин: Вулькан серед вічних ледів. — А. П.: Тайни єгипетских пірамід. — Всячина.

Телеґрами.

Відень 28 вересня. До часописий доносять з Софії: Міністер скарбу Тодоров на запитане в справі чутки о военній акциї Болгариї заявив: Всї вісти о мобілізациї і надзвичайних военних зарядженях правительства болгарского суть фальшиві. Становище болгарского правительства есть незмінене. Тим більше треба жалувати, що такі чутки ширять ся, бо они можуть мати прикрі наслідки для фінансового і господарского розвитку Болгариї.

Софія 28 вересня. Болгарска аґенция телеґрафічна есть уповажнена заявити, що вісти з Константинополя о мобілізациї части болгарскої армії суть видумані.

Константинополь 28 вересня. Получене з островом Самос есть заєдно перерване. Після наспівших тут через Смирну вістий, підчас борби в Ваті, вимордовано богато дітий. Повстанці перервали турецку лінію охоронну. Проводир повстанців Софуліс вислав до князя Самоса ультіматум з жаданїм безпроволочного виїзду турецкого войска. Вісти ті вимагають потвердженя.

Константинополь 28 вересня. Потверджує ся, що кружляки анґлійский „Medea" і французкий „Bruix" висадили відділи войска на беріг в Ваті на острові Самос, в цїли охорони чужих підданих, бо в Ваті і других містах на тім острові веде ся борба.

Монахів 28 вересия. Князї Леопольд і Юрий Баварскі виїхали о півночи поспішним поїздом до Відня.

Льондон 28 вересня. Сазонов від'їзджає завтра з Бальморалї.

Цїна збіжа у Львові.

дня 27-го вересня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця . . .	10·40	до	10 70
Жито	8·80	„	9·—
Овес	8·50	„	8·70
Ячмінь пашний . .	8·40	„	8·80
Ячмінь броварний . .	9·—	„	9·50
Ріпак	15·—	„	16·—
Льнянка	—·—	„	—·—
Горох до вареня . .	12·—	„	13·—
Вика	10·50	„	11·—
Бобик	8·50	„	9·—
Гречка	—·—	„	—·—
Кукурудза нова . .	—·—	„	—·—
Хміль за 50 кільо . .	—·—	„	—·—
Конюшина червона . .	65·—	„	75·—
Конюшина біла . .	90·—	„	110 —
Конюшина шведска . .	—·—	„	—·—
Тимотка	—·—	„	—·—

— **Рускі диктати до шкільної і приватної** науки. На підставі правописних правил зладив з методичними вказівками доповнив Йосиф Танчаковский, учитель школи ім. Шашкевича. Друге поправлене і розширене видане — Цїна 80 сот. і 5 сот. на опаску почтову. —

За редакцию відповідає: АДАМ КРЕХОВЕЦКИЙ.

Ц. к. управ. галицкий акцийний

БАНК ГІПОТЕЧНИЙ

у Львові.

Філії: в Кракові, Чернівцях, Тернополи. — **Експозитури:** в Станиславові, Підволочисках, Новоселици.

КОНТОРА ВИМІНИ

купує і продає всякі вартістні папери і монети по найдокладнійшім дневнім курсі, не числячи нїякої провізиї.

Біржеві замовленя

виконує ся під найкористнійшими услівями і уділяє ся всяких інформацій що-до певної і користної

льокациї капіталів.

ВСЯКІ КУПОНИ

і вильосовані цінні папери виплачує ся без потрученя провізиї і коштів.

БЕЗПЛАТНЕ ПЕРЕГЛЯДАНЄ

числа льосів і инших паперів підлягаючих льосованю.

ОБЕЗПЕЧЕНЄ ЛЬОСІВ

перед стратою з причини вильосованя.

Депозитовий відділ

приймає вкладки і виплачує задатки на біжучий рахунок, бере до переховання цінні папери і уділяє на них задатки.

☛ Надто заведено на взір заграничних інституций так звані

Сховкові депозити
(Safe Deposits).

За доплатою 50 до 70 К річно депозитар одержує в сталевій панцирній касї схов(о)к до виключного ужитку і під власним ключем, де **безпечно а дискретно** може переховати своє майно або важні документи. В тім напрямі починив банк гіпотечний як найдальше ідучі зарядженя.

Приписи дотично сего рода депозитів можна одержати безплатно в депозитовім відділї.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом І. Недопада.